

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1990-1991

22 NOVEMBRE 1990

Projet de loi contenant le budget général des dépenses pour l'année budgétaire 1991

(Section 17. — Gendarmerie:
articles 2.17.1 à 2.17.5)

RAPPORT FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA DEFENSE PAR M. OTTENBOURGH

I. EXPOSE DU MINISTRE

Le projet de budget de la Gendarmerie pour l'année 1991 qui est soumis à l'examen du Parlement résulte lui aussi des discussions qui ont eu lieu lors du « Conclave » du mois de juillet dernier.

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Pécriaux, président; Borremans, Bosmans, De Beul, De Bremaeker, Delloy, Eicher, Evrard, Kelchtermans, Kenzeler, Peetermans, Saulmont, Schellens, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vanderborght, Van Nevel et Ottenbourg, rapporteur.

2. Autre sénateur : M. Janzegers.

R. A 15179

Voir :

Document du Sénat :

1111 (1990-1991) :

N° 1 : Projet transmis par la Chambre des Représentants.
N°s 2 à 10 : Rapports.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1990-1991

22 NOVEMBER 1990

Ontwerp van wet houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1991

(Sectie 17. — Rijkswacht:
artikelen 2.17.1 tot 2.17.5)

VERSLAG NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE DEFENSIE UITGEBRACHT DOOR DE HEER OTTENBOURGH

I. UITEENZETTING VAN DE MINISTER

Het ontwerp van begroting voor de Rijkswacht voor het jaar 1991 dat ter onderzoek aan het Parlement is voorgelegd, is eveneens een gevolg van de besprekingen tijdens het « conclaaf » van juli laatstleden.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Pécriaux, voorzitter; Borremans, Bosmans, De Beul, De Bremaeker, Delloy, Eicher, Evrard, Kelchtermans, Kenzeler, Peetermans, Saulmont, Schellens, mevr. Tyberghien-Vandenbussche, de heren Vanderborght, Van Nevel en Ottenbourg, rapporteur.

2. Andere senator : de heer Janzegers.

R. A 15179

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

1111 (1990-1991) :

Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.
Nrs. 2 tot 10 : Verslagen.

Jusque et y compris en 1991, la Gendarmerie restera une des forces armées placées sous l'autorité du Ministre de la Défense nationale. C'est la raison pour laquelle son budget pour l'année prochaine est encore soumis à l'avis de la Commission de la Défense nationale.

Globalement, en moyens de paiement, le projet de budget pour 1991 attribue à la Gendarmerie, un montant de 22,7401 milliards de francs. En moyens d'engagement, ce total s'élève à 22,6595 milliards de francs.

Les moyens de paiement prévus pour l'année prochaine peuvent être ventilés entre les postes suivants :

- personnel : 17 692,9 millions de francs (77,8 p.c.);
- fonctionnement : 4 075,9 millions de francs;
- investissements : 963,8 millions de francs;
- fonds budgétaire : 7,5 millions de francs.

On peut constater que la plus grande partie des crédits de la Gendarmerie est relative aux dépenses de personnel.

L'importance de ce poste se marque encore davantage par la mise en application des accords de programmation sociale intersectorielle et sectorielle (1989-1990).

En effet, l'année 1991 sera la première à tenir compte d'un impact annuel plein de la revalorisation des prestations de nuit et de week-end, ce qui porte le coût de celles-ci à un total de 2 049,9 millions de francs. Des dispositions seront prises pour que le nombre d'heures prestées dans ces conditions soit strictement limité à ce qui est indispensable pour assurer le maintien de l'ordre et la sécurité des citoyens, en accord avec l'Etat-Major de la Gendarmerie.

La programmation sociale intersectorielle, touchant l'ensemble de la Fonction publique, ainsi que les indexations des traitements prévues pour 1991 entraînent également une hausse normale des crédits destinés au personnel.

En ce qui concerne les dépenses de fonctionnement et d'investissements, les prévisions pour 1991 ont été limitées au maximum, afin que les contraintes budgétaires de l'ensemble des Départements soient respectées, sans porter préjudice à l'accomplissement des missions de la Gendarmerie.

Par rapport au budget de 1990, un programme supplémentaire a été créé afin d'identifier les activités en rapport direct avec la recherche scientifique.

Ceci permettra au Parlement de suivre, à travers l'ensemble des Départements, l'évolution des crédits consacrés, au niveau de l'Etat, à la recherche scientifique.

Tot 1991 inbegrepen, blijft de Rijkswacht één van de krijgsmachtdelen die tot de bevoegdheid van de Minister van Landsverdediging behoren. Dat is ook de reden waarom haar budget voor volgend jaar onderworpen wordt aan de goedkeuring van de Commissie van Landsverdediging.

Globaal gezien werd in het ontwerp van begroting voor 1991, in betaalmiddelen, het bedrag van 22,7401 miljard frank aan de Rijkswacht toebedeeld. In vastleggingsmiddelen wordt dit bedrag bepaald op 22,6595 miljard frank.

De betalingsmiddelen voorzien voor volgend jaar kunnen tussen de verschillende posten als volgt verdeeld worden :

- personeel : 17 692,9 miljoen frank (77,8 p.c.);
- werking : 4 075,9 miljoen frank;
- investeringen : 963,8 miljoen frank;
- budgettair fonds : 7,5 miljoen frank.

Men stelt vast dat het grootste gedeelte der kredieten voor de Rijkswacht betrekking hebben op personeelsuitgaven.

De belangrijkheid van deze post blijkt nog duidelijker uit de toepassing van de sociale intersectoriële en sectoriële (1989-1990) programmatie-akkoorden.

Het jaar 1991 zal inderdaad het eerste zijn waarin rekening wordt gehouden met een volledige jaarlijkse impact van de herwaardering der prestaties voor nacht- en weekendwerk, wat een bedrag van 2 049,9 miljoen frank oplevert. Er zullen maatregelen getroffen worden opdat het aantal gepresteerde uren voor dit soort werk tot een minimum zou worden beperkt, tot wat onontbeerlijk is om de openbare orde en de veiligheid van de burgers te waarborgen en dit in overeenstemming met de Staf van de Rijkswacht.

De sociale intersectoriële programmatie voor het geheel van het Openbaar Ambt alsook de indexering van de wedden voorzien voor 1991 leiden eveneens tot een normale verhoging van de kredieten voor personeelskosten.

Wat de werkings- en investeringsuitgaven betreft, werden de vooruitzichten voor 1991 maximaal beperkt ten einde de budgettaire beperkingen in acht te nemen voor het geheel der Departementen zonder de uitvoering der opdrachten van de Rijkswacht in het gedrang te brengen.

In verband met het budget van 1990, werd een bijkomend programma gecreëerd ten einde de activiteiten te omschrijven die rechtstreeks verband houden met het wetenschappelijk onderzoek.

Dit zal het Parlement in staat stellen om voor alle departementen de evolutie der kredieten te volgen die aan het wetenschappelijk onderzoek besteed worden voor het geheel van de Staat.

Il y a lieu de préciser que les crédits pour l'année 1991 ont été définis dans la perspective de la démilitarisation de la Gendarmerie. A cet effet, il n'a plus été prévu de reconstituer les stocks de munitions de guerre, qui seront utilisés pendant l'année.

Les Ministres de la Justice et de l'Intérieur ont été informés des options prises à l'occasion de l'élaboration de ce budget, afin d'assurer au mieux la transition qui s'opérera pour le budget de 1992.

Le transfert de la Gendarmerie sous l'autorité de ces Ministres n'étant pas une mince affaire, une collaboration a été mise en route afin qu'il soit le plus harmonieux possible.

II. DISCUSSION

Un membre constate que le Gouvernement a pris la décision de démilitariser la Gendarmerie après l'enquête parlementaire sur les tueurs du Brabant wallon.

Où en est-on et quelles répercussions cette décision a-t-elle sur l'équipement militaire technique de la Gendarmerie ?

Le Ministre répond qu'il travaille avec les services de la Gendarmerie et de l'Etat-Major général eu égard à l'aide importante fournie à la Gendarmerie par les Forces armées.

On essaye d'identifier les postes de manière à clarifier les choses sur le plan budgétaire, qu'on sache à l'avenir quel sera le rôle précis de chacun et qu'il ne subsiste pas de double emplois après la séparation.

Ceci se fait en collaboration parfaite avec les Ministres de la Justice et de l'Intérieur.

Un commissaire constate que l'Inspection générale de la Gendarmerie va être rendue indépendante du corps qu'elle contrôle. Cela signifie-t-il qu'on pourrait y placer un Inspecteur général civil ?

Le Ministre précise que non. Il est d'ailleurs déjà désigné, il s'agit du lieutenant général Quinet. Il ne rentrera plus dans le corps de la Gendarmerie, et terminera sa carrière comme Inspecteur général. C'est un principe pour l'avenir.

Un membre pose les questions suivantes :

— Il a été prévu d'adapter la loi de 1957 portant création de la Gendarmerie. Quand va-t-on examiner ce nouveau projet de loi ?

Le Ministre prévoit que la loi de 1957 portant création de la Gendarmerie sera revue à l'occasion de la démilitarisation de ce Corps. Il est cependant certain que la Gendarmerie conservera une structure hiérarchisée.

Er zij genoteerd dat de kredieten voor 1991 werden vastgelegd in het vooruitzicht van de demilitarisering van de Rijkswacht. Te dien einde werd ook geen vernieuwing voorzien van de voorraden oorlogsmunitie die dat jaar gebruikt zullen worden.

De Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken werden ingelicht over de beslissingen genomen bij het vaststellen van deze begroting om een optimale overgang te verzekeren voor het budget 1992.

Daar de overgang van de Rijkswacht naar de bevoegdheid van deze Ministers geen kleine opgave is, werd een samenwerking uitgewerkt om deze overgang zo harmonieus mogelijk te laten verlopen.

II. BESPREKING

Een lid stelt vast dat de Regering na het parlementair onderzoek over de bende van Nijvel besloten heeft de Rijkswacht te demilitariseren.

Hoever staat men daarmee en wat zijn de gevolgen voor de technische militaire uitrusting van de Rijkswacht ?

De Minister antwoordt dat hij met de diensten van de Rijkswacht en de Generale Staf werkt aan een formule waarbij de strijdkrachten aanzienlijke hulp bieden aan de Rijkswacht.

Men tracht de posten nauwkeurig te bepalen zodat de zaken er uit het oogpunt van de begroting duidelijker op worden, dat iedereen weet wat hem voortaan te doen staat en dat er na de scheiding geen dubbel werk wordt verricht.

Op dat stuk bestaat er een vlotte samenwerking met de Minister van Justitie en met de Minister van Binnenlandse Zaken.

Een commissielid stelt vast dat de Algemene Inspectie van de Rijkswacht losgekoppeld zal worden van het korps waarover ze controle uitoefent. Betekent zulks dat men een burger tot inspecteur-generaal kan benoemen ?

De Minister antwoordt hierop ontkennend. De betrokken persoon werd inmiddels reeds benoemd : het betreft luitenant-generaal Quinet. Hij zal geen deel meer uitmaken van de Rijkswacht en zal zijn loopbaan beëindigen als inspecteur-generaal. Dat beginsel staat vast voor de toekomst.

Een lid stelt de volgende vragen :

— Er bestaan plannen om de wet van 1957 tot instelling van de Rijkswacht aan te passen. Wanneer zal men dat nieuw ontwerp behandelen ?

De Minister deelt mee dat men de wet van 1957 zal herzien bij de demilitarisering van het korps. Voor hem staat het evenwel vast dat de Rijkswacht een hiërarchische structuur zal behouden.

— A la page 133 du Budget général des Dépenses on évoque la démilitarisation de la Gendarmerie. Mais on lui attribue encore des activités telles que la participation à la défense intérieure du territoire, l'achat de matériel de guerre et le maintien de la prévôté en Allemagne.

Le Ministre répond que les activités relatives à la défense intérieure du territoire et à la prévôté en Allemagne ne cesseront qu'avec la démilitarisation de la Gendarmerie. Toutefois, en ce qui concerne les achats de munitions de guerre, le Ministre précise que les stocks existants ne seront pas renouvelés en 1991, après leur utilisation.

— A la page 135, si la Gendarmerie continue de s'occuper de la sécurité publique, quelles sont les conséquences en matière de coordination et de contrôle des services de police? En effet, il suppose que le projet sera discuté par la Commission de l'Intérieur.

Le Ministre précise que si le projet de loi sur la coordination et le contrôle des polices passe à la Commission de l'Intérieur, il faudra que les Commissions de la Défense et de la Justice participent à la discussion.

Le Ministre confirme que le calendrier concernant l'étude des projets se déroule normalement et que ce projet sera discuté en temps utile.

— Les articles 2.17.1, 2 et 5 suppriment le visa préalable de la Cour des Comptes.

Cette mesure a, à la fois, un aspect social et financier.

Il suppose que si on ne transmet rien à la Cour des Comptes, celle-ci pourra cependant exercer son contrôle a posteriori.

Il est évident, déclare le Ministre, que le contrôle a posteriori de la part de la Cour des Comptes s'exercera sur les dépenses pour lesquelles le visa préalable n'est pas requis. Ceci s'est toujours pratiqué et continuera de l'être.

— Enfin, dans le budget administratif, l'intervenant a découvert, à la page 27, un poste de 1 000 francs pour indemniser des porteurs de décorations militaires. Il suppose que cette mention est faite pro forma.

A la page 16, se trouve un poste de 16 750 000 francs pour la publicité en matière de recrutement du personnel. Il s'agit d'une somme assez importante. Pourrait-on avoir des précisions à ce sujet?

Le Ministre répond que l'indication, dans les budgets administratifs de certains postes de frais pour

— De algemene uitgavenbegroting over 1991 handelt over de demilitarisatie van de Rijkswacht (blz. 133). Deze krijgt evenwel nog een aantal activiteiten toegewezen zoals deelneming aan de binnenlandse verdediging van het grondgebied, aankoop van oorlogsmateriaal en het leveren van de detachementen aan de provoost in Duitsland.

De Minister antwoordt dat de activiteiten op het stuk van de binnenlandse verdediging van het grondgebied en die voor de provoost in Duitsland niet zullen verdwijnen dan met de de militarisering van de Rijkswacht. Over de aankoop van munitie wijst de Minister erop dat de bestaande voorraden in 1991 niet vervangen zullen worden wanneer zij zijn opgebruikt.

— Gesteld dat de Rijkswacht zich verder bezighoudt met de openbare veiligheid, wat zijn dan de gevolgen op het vlak van de coördinatie en de controle van de politiediensten? (cf. blz. 135). Dat veronderstelt immers dat het ontwerp wordt besproken door de Commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

De Minister verklaart dat, indien het wetsontwerp op de coördinatie en de controle van de politiediensten door de Commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden geraakt, de Commissies voor de Defensie en voor de Justitie zullen deelnemen aan de besprekingen.

De Minister bevestigt dat er op het tijdschema voor de studie van de ontwerpen geen vertraging is en dat het ontwerp op tijd zal worden besproken.

— De artikelen 2.17.1, 2 en 5 schaffen het voorafgaande visum van het Rekenhof af.

Aan die maatregel is zowel een sociaal als een financieel aspect verbonden.

Hij veronderstelt dat, indien men niets verzendt aan het Rekenhof, die instelling toch achteraf controle zal kunnen uitvoeren.

De Minister verklaart dat het vanzelf spreekt dat de controle achteraf door het Rekenhof betrekking heeft op de uitgaven waarvoor een voorafgaand visum niet is vereist. Dat is steeds de praktijk geweest en dat zal ook in de toekomst zo zijn.

De spreker heeft opgemerkt dat er op blz. 27 van de administratieve begroting een post is van 1 000 frank om de dragers van militaire eretekens te vergoeden. Hij veronderstelt dat die vermelding pro forma is gebeurd.

Op blz. 16 staat een post van 16 750 000 frank voor reclame voor personeelsaanwerving. Het gaat om een vrij belangrijk bedrag. Is het mogelijk daarover nadere details te verkrijgen?

De Minister antwoordt dat het opnemen in de administratieve begrotingen van bepaalde kosten

un montant symbolique de 1 000 francs, est une pratique courante qui permet d'imputer des dépenses peu fréquentes à ces postes, sans devoir prévoir systématiquement des crédits importants qui tomberaient en annulation la plupart du temps.

Quant aux dépenses prévues en matière de publicité pour le recrutement du personnel de la Gendarmerie, elles ne sont pas négligeables. Ceci s'explique notamment par les frais importants qu'entraînent les annonces de recrutements dans l'ensemble de la presse. De plus, la mise à disposition de brochures explicatives constitue aussi une lourde dépense.

— Le programme d'investissements en matière d'immeubles figure sans doute dans le budget de la Régie des Bâtiments. Il désirerait qu'on joigne au rapport un programme physique des investissements prévus en cette matière pour 1991.

Le Ministre déclare que le programme physique d'investissements en bâtiments qui sera soumis à la Régie des Bâtiments pour 1991 comportera les éléments suivants :

1. Bruxelles: Quartier Geruzet

Quartier De Witte de Haelen

Quartier Couronne.

(350 millions)

2. Ostende 2

Gand (Ridderstraat) et Deinze

Zwijndrecht, Malines et Wilrijk

Lanaken, Tessenderlo et Spookdorp 1

Vilvoorde 1 et la piste de dérapage

(546,5 millions)

3. Flobecq, Brunehaut et St.-Ghislain

Vottem, Chênée et Huy 2

Champlon, St.-Ode 2 et Arlon 1

Vresse et Gembloux

Lasne 1 et Perwez

(345 millions)

Un autre membre demande à qui servent les dépenses scientifiques de la Gendarmerie.

En outre, en 1991, ces dépenses sont portées à 6,3 millions. Il ne sait pas quels programmes cela concerne.

Le Ministre répond que le montant de 6,3 millions de francs consacré à la recherche scientifique se répartit comme suit (en francs) :

voor een symbolisch bedrag van 1 000 frank een gebruikelijke praktijk is die het mogelijk maakt weinig voorkomende uitgaven op die posten op te voeren, zonder dat men systematisch belangrijke kredieten moet uittrekken die veelal zouden worden geannuleerd.

De uitgaven uitgetrokken voor reclame voor personeelsaanwerving bij de Rijkswacht zijn niet onaanvaardbaar. De verklaring daarvoor is dat de advertenties inzake personeelsaanwerving in de pers vrij duur uitvallen. Bovendien zorgt het ter beschikking stellen van verklarende brochures voor bijkomende zware kosten.

— Het investeringsprogramma inzake gebouwen komt ongetwijfeld voor op de begroting van de Regie der Gebouwen. Hij zou willen dat men bij het verslag een fysisch programma voegt voor de investeringen waarin voor 1991 is voorzien.

De Minister verklaart dat het fysisch programma voor de investeringen inzake gebouwen, dat zal worden voorgelegd aan de Regie der Gebouwen voor 1991, uit de volgende elementen bestaat.

1. Brussel: Kwartier Geruzet

Kwartier De Witte de Haelen

Kwartier Kroonlaan

(350 miljoen)

2. Oostende 2

Gent (Ridderstraat) en Deinze

Zwijndrecht, Mechelen en Wilrijk

Lanaken, Tessenderlo en Spookdorp 1

Vilvoorde 1 en de slipbaan

(546,5 miljoen)

3. Vloesberg, Brunehaut en St.-Ghislain

Vottem, Chênée et Hoei 2

Champlon, St.-Ode 2 en Aarlen 1

Vresse en Gembloux

Lasne 1 en Perwez

(345 miljoen)

Een ander lid vraagt waartoe de wetenschappelijke uitgaven van de Rijkswacht dienen.

In het jaar 1991 worden deze bovendien verhoogd tot 6,3 miljoen. Het is mij niet duidelijk op welke programma's dit betrekking heeft.

De Minister antwoordt dat het bedrag van 6,3 miljoen gewijd aan wetenschappelijk onderzoek wordt verdeeld als volgt (in franken) :

Recherche scientifique : A.B. 12.25.

Contrôle de qualité intégré	4 000 000
Visionics	450 000
Photogrammétrie	410 000
Statistique criminelle par quartier	250 000
Interface SAS	250 000
Amélioration de l'image	400 000
Ecole de management Vlerick	400 000
Divers	140 000
Total	6 300 000

VOTES

Les articles, les tableaux et l'ensemble de la Section 17 du projet de loi, sont adoptés par 12 voix et 3 abstentions.

Le présent rapport est approuvé à l'unanimité des 15 membres présents.

Le Rapporteur,

Y. OTTENBOURGH.

Le Président,

N.-H. PECRIAUX.

Wetenschappelijk onderzoek : B.A. 12.25.

Integratiekwaliteitszorg	4 000 000
Visionics	450 000
Fotogrammetrie	410 000
Criminele statistiek per buurt	250 000
Interface SAS	250 000
Beeldverbetering	400 000
Vlerickschool voor management	400 000
Allerlei	140 000
Totaal	6 300 000

STEMMINGEN

De artikelen, de tabellen en Sectie 17 van het wetsontwerp worden aangenomen met 12 stemmen, bij 3 onthoudingen.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 15 aanwezige leden.

De Rapporteur,

Y. OTTENBOURGH.

De Voorzitter,

N.-H. PECRIAUX.